

SENTINELA

ANUL III, Nr. 49
22 Noiembrie 1942

GAZETA OSTĂȘEASCĂ A NAȚIunii

APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. J. C. sub Nr. 623/1939

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 - București
TELEFON: 3.96.62

Pe crestele înzăpezite ale Caucazului

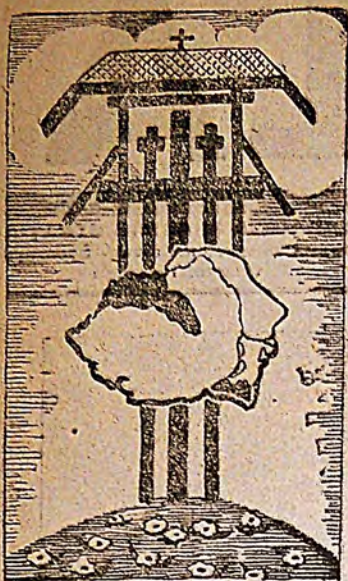
Din comunicatele venite de pe frontul Caucazian aflăm cu bucurie că luptele contra bolșevicilor sunt încununate de succes. În regiunea Tuapse o parte din hoardele roșii au fost încercuite și nimicite. La Alagir trupele române au înfrânt rezistența dușmanului pătrunzând adânc în munți.

De asemenea la răsărit de laimosul munte Elbrus bravi vânători de

munte români au respins pe inamic până în regiunea cu veșnică zăpadă. De pe fața prizonierilor se vede că rușii sunt foarte sleiți și descurajați. Pretutindeni ostașii Crucii obțin succese, iar pe culmile Caucazului, bravi noștri dorobanți urcă vijelios culmile gloriei românești.

„SENTINELA”

Crezul ostaşului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul ţării şi în veşnicia Neamului Românesc.

2. Port în suflet icoana României adevărate şi jur să-mi jertesc viaţa pentru hotarele ei.

3. Îndeplinesc ordinele fără şovăire şi nu mă nfricoşez nici primejdia, nici trufia duşmanului.

4. Urăsc de moarte minciuna, hoţia, trădarea, fiindcă ele înjosesc şi necinstesc pe ostaşi.

5. Iubesc camarazii; ei sunt ca şi mine chează la libertăţii ţării, ostaşi bravi în războiu şi lucrători harnici în uzine şi ogoare, în timp de pace. Aşa să-mi ajute Dumnezeu.

Scrisoare de pe front

La lumina palidă a unei lămpi sau a unui capăt de lumânare, în cantonament, soldatul Bărbos Ioan din com. Jupâneşti, jud. Severin, serie mamei sale câteva rânduri. Nu se plânge de nimic, nu cere nimic, nu se vaită de nici o durere. Mâna lui nedepinsă eu scrisul aşterne versuri sincere, cu un parfum de floare de câmp din Oltenia lui, unde o mamă se roagă şi se gândeşte în fiecare zi la feciorul ei.

„Iti scriu mamă de departe
Că-s viu şi cu sănătate;
Şi sunt aici la datorie
În Rusia pe câmpie.
Când soarele răsare
S'ascunde luna'n negru nor,
Eu din zările albastre
Spre pământ străin cobor.
Du-te carte şi grăbeşte
Mamei mele şi du veste,
Veste bună despre mine
Că eu mai trăiesc pe lume,
Veste rea tu să nu duci
Căci pe tine te urăşte,
Şi pe mine mă jăleşte.
Cine-mi va citi scrisoarea
Fie-i faţa ca şi floarea,
Înima fără durere
Cilind rândurile mele”.

Cu bine şi cu sănătate. Cu Dumnezeu înainte. Vă doresc multă sănătate şi aştept răspuns,

Ion”

Forţa morală a frontului

Comunicatele Marelui Cartier general al Fuhrerului au pus în lumină în ultimele zile contribuţia hotărâtoare a trupelor române alături de cele germane în realizările de seamă ale frontului dela Stalingrad până în Caneaz.

Prin această jertfă continuă şi nepreţuită, de pe îndepărtatele ţinuturi ale Voşei, Donului şi Caneazului, neamul românesc înţelege să-şi afirme odată cu drepturile la viaţă şi tradiţionala misiune istorică de apărător al civilizaţiei creştine, misiune pe care şi-o împlinesc cu aceeaşi vrednicie morală de două mii de ani.

Se desprinde din jertfa şi eroismul românesc de pretutindeni un înalt înţeles moral.

Aşa cum arăta într'un recent reportaj corespondentul german de războiu Steiniger, „soldaţii români ridică aceleaşi semne creştineşti şi la căpătâiul camarazilor germani căzuţi alături de ei noştri, iar profeţii militare române stropesc mormintele germane cu vinul sfinţit şi adus din Patrie, înflegând să-i cinstescă laolaltă „în frumoasa slujbă creştină”.

Isbucneşte din această largă pornire de iubire şi cinstire a eroismului împotriva bolşevismului antieretăştin, însuşi fondul profund creştin al neamului nostru, care s'a dăruit cu totul, într'o măreaţă pornire de jertfă, pentru salva-

CHIPURI DE EROI

Era în dimineaţa zilei de 23 August 1942. Încă delo lăsearea nopţii ocupaserăm o poziţie în faţa linilor puternic fortificate din faţa Stalingradului. Odată cu revărsatul zorilor se puteau vedea clar cazematele în care se adăposteau „Politrucii lui Stalin”.

În pieptul fiecăruia, inima bătea mai puternic ca oricând. Se aştepta ordinul de atac. Nu se auzia nicio mişcare, decât doar voca încetă a Căpitanului, care dădea ultimele ordine. Bravul comandant, trecu dela platon la platon, dela grupă la grupă, pentru a aduce câteva cuvinte de îmbărbătare ostaşilor săi dragi, care peste câteva clipe urmau să se măsoare cu puternicele cazemate ruseşti.

Un singur semnal. Ora hotărâtă soseşte. Românaşii noştri sar ca lei din adăposturi şi fiecare se îndreaptă spre obiectivul indicat.

Văzându-l cloocotea îngrozitor şi cerul se întunecase de mulţimea gloanţelor şi proiectilelor. Mitrălierele noastre lătrau cu zor, împrăştiind moartea pretutindeni. Grupa de mitraliere a serg. Sărghie Ioan avea misiunea de a înainta pe direcţia unei cazemate, din care oamenii lui Iuda, în d'sperarea lor, aruncaseră flăcări pe nas şi pe gură. Nimic nu-i mai înspăimânta pe bravi noştri ostaşi. În zadar încercau ciolovecii să ne înspăimânte sau să ne împiedece cu răfălele faimoasei lor „Catiuşa”. În faţa soldatului român nu există obstacol! Comanda de încurajare a căpitanului ne urmărea pas cu pas.

— „Înainte băieţi, cu Dumnezeu înainte!”

Serg. Sărghie, fire netăfricată a muncilor bucovineni, înalt, voinic şi cu o voinţă de fier, se găsea în faţa grupei sale. Ar fi vrut parădă dintr'un salt să ajungă acolo unde se adăpostea hidra roşie. Urmărea mereu efectul focului şi striga:

— „Curaj băieţi, după mine băieţi!”
Soarele se ridicase sus pe cer, când un glonţ vajător i-a stîrbit aruna. Cel din-

rea omenirii ameninţată de piere prin anarhizarea sovietică.

În clipele lor de răgaz, atât de scurte şi de rare, când sufletele ostaşilor noştri îşi trimit gândurile spre căminuri şi cei dragi lor, gândurile acestea poartă şi aduc în ele o singură şi puternică dorinţă.

Este voinţa aceleiaşi eroism al încrederei în înecoronarea prin biruinţă a atator jertfe imense şi sublimă.

E rugămîntea întăririi pretutindeni în suflete şi orice manifestare a aceleiaşi spirit de jertfă şi tărie morală.

Căci din sufletul ţării şi din respiraţia lui morală îşi primeşte şi frontul puterile-i de jertfă şi de biruinţă.

Nimic mai hotărât, decât această comunitate morală, această nedruncinată credinţă şi tărie în biruinţa finală.

Acolo, în prezenţa continuă a morţii, în acea încordare supremă care desprinde sufletul din tot ce este pămăntesc, pentru a-l ridica dincolo de marginile lumii, până la Dumnezeu, sufletul frontului simte şi înţelege că fapta morală a atator jertfe uriaşe pentru biruinţa lumii şi a sfintei cruce poartă în ea sămănta celei mai meritate răsplăţi şi biruinţe, aşa după cum crimele bolşevismului poartă în ele pedeapsa divină şi a prăbuşirii lui.

Este marea învăţămînt pe care îl trăiesc şi ni-l dau prin jertfa lor, cei ce cad pentru ţară şi credinţă în Hristos.

O slujbă creştinească

Într'un sat situat în marele cot al Donului a avut loc în ziua Întăririi Sfinţei Cruci o impresionantă ceremonie creştinească.

Crucea bisericii din sat, pe care bolşevicii atei au aruncat-o la gunoier, după dărămarea lăcaşului de închinăciune, găsită de oştarii noştri, a fost aşezată — după ce i s'au făcut reparaţiuni şi a fost vopsită — chiar pe locul unde se înălţa altădată casa lui Dumnezeu.

La solemnitate a asistat d-l general comandant, numeroşi ofiţeri, o companie de onoare şi populaţia satului, în frunte cu starostele comunei.

Slujba pentru sfînţirea crucii a fost oficiată de părintele protopop, confesor militar, care a înălţat cu această ocazie rugăciuni pentru izbînda ostaşilor.

Sfînţia Sa, adresându-se apoi locuitorilor, cu ajutorul unui translator, în cuvinte care au înduioşat până la lacrimi, şi-a exprimat bucuria că Dumnezeu a ajutat românii care s'au ajungă în inima Rusiei, spre a ridica din gunoiera Crucii lui batjocorită şi s'o aşeze iarşi la loc de cinste. În continuare, a îndemnat populaţia să se roage pentru izbînda armatelor care luptă ca să le dea lor posibilitatea de a se închina fără teamă, de a avea iarşi biserică şi preot.

Adresându-se ostaşilor, le-a spus să fie mândri că au putut face o faptă creştinească frumoasă, ajutînd la aşezarea Crucii fostei biserici în locul unde trebuie să fie.

La sfîrşit, d-l general comandant a predat starostelui bisericii Crucea, recomandîndu-i să aibă toată grija ca să fie cinstită aşa cum merită, apoi a îndemnat pe locuitori, ca de câte ori se află în greu impas, să vină în faţa Sfinţei Cruci şi să se roage lui Dumnezeu. În amîntirea acestui eveniment, a fost fixată pe Cruce o placă de alamă, în formă de inimă, cu următoarea inscripţie:

„Astăzi, 14 Septemvrie, ziua Crucii, anul 1942, s'a ridicat de un corp de armată român, această Cruce, pe locul unde a fost Altarul Bisericii dărămate de bolşevici”.

„Veşnică amintire eroilor căzuţi pentru Cruce şi Patria Română”.

Sublocot. reg. TUDOSIE ION

Serg. SCURTU A.

Pe culmile Caucazului

Legenda spune că Prometeu, eroul din vechime care furase focul din cer ca să-l dăruiească muritorilor, a fost pedepsit de zei pentru marea lui îndrăzneală. El fu înălțat, undeva, în Caucaz, pe stâncă cea mai înaltă, iar doi vulturi veneau în fiecare zi să-l ciugulească. A stat eroul nostru mulți ani surghiunit pe creștetul de munte, până ce într-o zi un alt viteaz s'a urcat sus și l-a eliberat.

Ne-a venit în minte această poveste, citind ultimele comunicate germane de unde se vede că ostașii români, împreună cu soldații germani, cuceresc zilnic noi poziții în Caucaz.

Asemenea lui Prometeu, Caucazul se află astăzi înălțat în robia bolșevică, iar ostașii Cruci luptă să-l scape de urgia păgânilor. Nici o piedică nu poate stăvili avântul bravilor luptători, trimiși de Dumnezeu să salveze omenirea de cel mai cumplit blestem al veacului nostru.

Se sperie gândul când citești că vârful Elbruz din Caucaz, are aproape șase mii de metri înălțime, iar flăcări noastre s'au căfărat cu ușurință și au pus piciorul acolo, unde pe vremuri va fi fost răstăgănit aducătorul focului din cer.

Dela Tuapse, portul Mării Negre și până la Marea Caspică, prin zăpada ce acopere munții Caucazul și drumurile ce trec prin văile lor, luptele se dau fără încetare și cu toată înverșunarea blestemărilor, frontul înaintează metodic, iar hoardele bolșevice se găsesc din ce în ce mai izolate.

În lupta din munți, țărani români s'au dovedit a fi tot atât de isteți și curajoși ca și în lupta de șes. Cot la cot, ofițerii și soldații se bat cu o vitejie de poveste, pătrunzând în creeri munților și deschizând drum spre obiectivele strategice, cari vor hotări victoria finală.

Desigur, războiul în munți nu merge așa de repede ca în câmpie. Rușii și-au organizat din timp fortificații în pereții stâncoși și se opun cu disperarea lupilor când se văd încolțiți din toate părțile. Dar aproape zilnic liniile de rezistență sunt cucerite, iar fiarele se afundă tot mai spăimântate în inima munților.

Din declarațiile prizonierilor reiese că bolșevicii duc lipsă de provizii și dau năvală asupra satelor, jefuind pe locuitorii pasnici de tot ce găsesc. Din această cauză, aproape toate popoarele caucaziene au trecut de partea „Azei”.

Acolo, pe culmea Caucazului, ostașul român, cu nervii de oțel, luptă fără răgaz, conducând tirul mitralierei cu aceeași siguranță cu care pe ogor mănuește coarnele plugului. El știe că izbânda din Caucaz este strâns legată de înălțarea României de mâine și de aceea el pune tot avântul în faptele de arme, așa cum punea altădată toată nădejdea în grânul semănat pe ogor. Și viitorul nu va întârzia să aducă roade din pământul muncit cu teamei.

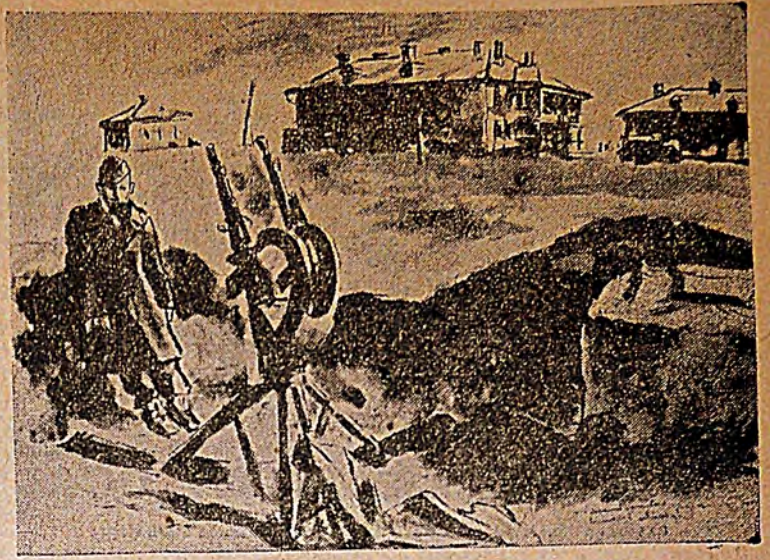
După terminarea războiului, cuceritorii Caucazului vor avea ce povesti copiilor și nepoilor, iar poezii vor cânta isprăvile lor ca pe ale eroilor legendari. Ne vor fericii urmașii că am avut norocul să trăim aceste vremuri de mare eroism, iar veacuri după veacuri istoria lumii va pomeni despre victoriile din răsărit, purtând faima numelui de român peste țări și mări.

I. VALERIAN

Așteaptă-mă, mândro!

Dealul-i deal și valea-i vale,
Mândra-i mândră până ce moare
De m'asî vedea odată în țară
Lângă mândruța mea iară;
Dar avem treabă aici,
Cu „drăguții” bolșevici.
Mi-s așa de dragi, încât
Pe toți i-ași strânge de gât.
— Bădiță, vino acasă,
Căci mândruța ți-i fricoasă!
— Eu mândro tare-ași veni,
Dar atunci ce-ași folosi?
Pe rus, de-l las eu în pace,
El, iar țara o să-mi calce;
Dar așa, îi dau și-i dau,
Grija — de el — să mi-o iau.
Și-atunci, de voiu mai trăi,
Drept la tine m'oiu opri.
Până atunci, mândruțo, vezi:
Ochișorii să-mi păstrezi!
Și'n afară de ochi, dragă,
Vezi, gurița-ți ca o fragă,
No prea arată în lume...
Ci, păstrează-o pentru mine!
Crede-mă mândro pe mine,
Că de vin acum, nu-i bine!
Așteaptă, să-i văd sdrobiți
Și vom trăi fericiti!

Sergent t. r. VICTOR URSU

Fuehrerul a decorat pe d-na Maria Mareșal Antonescu

D-na Maria Mareșal Antonescu a primit ieri pe Excelența Sa baronul Manfred von Killinger, ministrul Germaniei la București, însoțit de o delegație compusă din d-nii: amiral Tillessen, șeful învățământului marinei militare; general Gerstenberg, șeful misiunii aeronautice germane; general von Mann, șeful adjunct al misiunii militare germane; colonel dr. Spalke, atașat militar al Germaniei; medic-general dr. Kofler, medicul-șef al misiunii militare germane; medic-șef dr. Braun, dela lazaletul armatei; medic-șef dr. Müller; medic-militar dr. Attwenger și contele von Mirbach, secretarul Legațiunii germane.

În prezența d-lui profesor Mihai Antonescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și ministrul al Afacerilor Străine, d-l ministrul von Killinger a înmănat d-nei Maria Mareșal Antonescu însemnele Ordinului: „Ehrenzeichen für Deutsche Volkspflege” clasa I cu

briliante, împreună cu următoarea scrisoare a Fuehrerului:

„Mult stimată doamnă,

Din rapoartele primite, am luat cunoștință de opera d-voastră plină de nețărmurită dragoste și de grija personală pe care d-voastră, mult stimată doamnă, o acordați răniților germani din România.

Pentru această muncă neostenită, închinată îngrijirii răniților noștri, vă exprim mulțumirile cele mai adânci, atât în numele meu, cât și al întregului popor german.

Ca mărturie a grațitudinii noastre, vă rog, să primiți, mult stimată doamnă, însemnele Ordinului „Ehrenzeichen für Deutsche Volkspflege” cu briliante.

Cu încredințarea celor mai sincere sentimente de stimă.

Al domniei-voastre prea devotat

ADOLF HITLER.”

Sublt. Grigore Ociocioc din pionieri

Cine l-a cunoscut pe avocatul Grigore F. Ociocioc, tânărul acela cu ochi verzi, visători, care la vârsta numai de 29 de ani ajunsese una din speranțele Baroului de Ilfov, cu greu și-l poate închipui în uniformă de sublocotenent, cu arma în mână.

În puține clipe libere pe care le avea pe front, în loc să ia parte la micile reuniuni ofițerești, unde prin distrații inofensive se urmărea trecerea timpului și uitarea necazurilor, el — în totdeauna retras într'un colț — citea. Când avea o carte bună, nu mai avea nevoie de nimic. Era fericit. Avea o mare satisfacție la recitarea, a nu știu câta oară, a lui „Iacobo Ortis” de Ugo Foscolo (poet și scriitor italian al secolului XVIII-lea), în care, serie el în însemnările găsite printre lucrurile aduse de pe front, se regăsea în totul. Iată cuvintele lui, scrise la 1 Mai 1942: „Priveste pe fereastră, înțepenit într'un scaun și citește din Ugo Foscolo. Cartea aceasta parcă ar fi scrisă special pentru mine. Ori unde o deschid, găsesc pagini desprinse parcă din sufletul meu”. Și, într'adevăr, Ugo Foscolo a fost un scriitor preocupat, la fel, de soarta țării sale, care avusese multe de suferit și fusese tot atât de chinat sufleteste.

Ca o ilustrare a crezului naționalist de care era animat, desprindem acest pasagi dintr-o scrisoare a sa trimisă de pe front:

„Această luptă pentru dreptate am voit s'o duc și pentru țara noastră. Când am avut ocazia, am arătat-o, că și noi românii știm să răspundem la marile întrebări pe care le pune istoria timpului. Din locul meu, înfinit de mic, am căutat să pornească un ecou, care să atragă atenția gîndului străin

care l-ar auzi. Din aceeași dorință de a da tot ce am pentru țara noastră, am pornit și am ajuns în locul din care îți scriu. Efortul nostru, al celor aninimi, va da dreptul, într'o bună zi, celor ce ne vor conduce, să ceară și să revendice o Românie a istoriei noastre naționale. Cu cât va curge mai mult sânge curat, cu atât drepturile noastre vor crește mai puternic în ogorul istoriei. Aceasta, nu pentru că o vor recunoaște alții, ci pentru că o impune imanența istoriei.”

Cu aceste gânduri s'a închis cartea vieții lui, într'un atac, în fruntea plutonului său de pionieri, la Dimitrievka spre Nord de Orel.

Sublocotenentul de rezervă Grigore F. Ociocioc, fiu al mândrei Oltenii, își doarme azi somnul de veci departe de țară, în cimitirul ostășesc dela Gladkowska, dar spiritul lui va continua să fie înbold pentru cei rămași să ducă mai departe lupta până la victoria finală. Căci, camarazii lui nu l-au uitat, așa după cum mărturisește unul din ei: „Nu am curvint să exprim impresia extraordinară ce ne-a făcut la toți, prin tinuta sa demnă, frumusețea gândurilor lui atât de curate și înălțătoare, marea patriotism și deosebitul său talent oratoric. O impresie care nu se va putea șterge niciodată din mintea noastră.”

Propus, post mortem, la gradul de locotenent și decorat cu „Steaua României” în gradul de Cavaler, cu panglică de „Virtutea Militară”, el se înscrie cu cinste în Cartea de Aur a Neamului, în rândul luptătorilor pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

MATEI GHIMBAȘANU

Gata de plecare, avionul de recunoaștere trece la punct

Lansarea minelor de pe o navă românească în apele Mării Negre

Tărcuș

Am plecat chiar în ziua întâi, îndată ce s'a făcut cunoscut mobilizarea. N'am mai așteptat, ca alții. Se n'ntâmplase în ziua aceea să cobor, dela stâna de după pădure, în sat, după tain. Și trebuie să spun că, punând gluga pe umăr, Tărcuș, câinele meu drag, a'nceput să se gudure, să mă tragă cu labele și să schiaune încet.

— Ce-i măi Tărcuș cu tine?

Și câinele mârâia și mă privea așa de duios, de parcă avea lacrimi în ochi.

Cu Tărcuș ista doi ani de zile am dus viața de frate. Să vedeți cum m'am împrietenit cu el.

Într-o noapte, acum doi ani, mă dușesem în sat după hrană și dormisem acasă la părinți. Dimineața, când se'n-gânau zorile, am luat-o spre stână. Și n'am ieșit din sat, când, în șanț, aud un scheunat. Am vrut să trec mai departe, dar scâncetul acela, ca de copil, parcă, mă ținea în loc. Incepu să-mi fie milă. M'am apropiat de șanț și-am privit. Nu vedeam nimic, că bojii acopereau șanțul. Mi-am dat seama, dela început, că-i un câțel aruncat și-am vrut să plec. Dar inima nu mă lăsa.

Am dat cu bățul buruenile la o parte și-am văzut, în fund, un câțeluș. L-am luat și m'am uitat la el. Nu era așa mic, deși încă n'avea ochi; era flocoș și tarcat. Avea, pe coaste, două pete albe și pe frunte o steluță, ca o floare de cișec. Cum l-am luat în mână, n'a mai schin-cit. S'a lungit și-a prins să mușluască cu botșorul și să-mi lingă degetele. Mi-a fost drag dela 'nceput și fiindcă era tarcat, l-am botezat Tărcuș.

La stână, hrănit cu zer, Tărcuș creștea văzând cu ochii. Se ținea numai de mine. Când plecam noaptea cu oile 'n porneală, mergea și el. Dormea, pe tohoarcă alături, ca un prieten. Vorba vine că dormea, pentru că de obicei noaptea nu dormea. Vogehea până 'n zori, iar ziua când mă 'ntorceam la stână, trăgea niște aghioase ca un om.

După un an a crescut mai cât un vițel. Era lătos și-avea o coadă mare, flocoasă și ridicată în sus. Acum, după ce-a crescut, sama oilor rămăsese în grija lui. Erau și alți câini, dar nici-unul harnic și deștept ca el. Noaptea, când porneam cu oile, după ce ieșeam pe șesul Holmului, întindeam tohoarca și mă lungeam pe ea. Tărcuș sta puțin lângă mine, pe urmă pleca și făcea ocolul oilor, iar când se 'napoia, se gu-

dura și mârâia încet, dorind parcă să spue:

— E bine totul, stăpâne.

Făcea ocolul oilor de câteva ori pe noapte. Voinic cum crescuse, cu el n'aveam nicio teamă că s'ar putea apropia vreo dihanie.

Ba, astă iarnă, în sat, într-o noapte, o doborât un lup. Dormeam în casă, la căldură, că era un viscol și-un frig afară, de 'ngheta și inima copacului. Și, deodată, pe după miezul nopții, aud hărmălae mare. Ies repede, și'n ocol, lângă poartă, dau peste Tărcuș, năpus-tit asupra unui lup. Doborâse dihania și-i infipse colții în gât, ținând-o cu labele răstignită la pământ. Era un lup, mai cât un vițel și totuși l-a răpus.

De obicei, când mă duceam în sat, nu se lua după mine, rămânea la stână, știind că datoria lui e să stea de pază, mai ales când lipsește ciobanul. Rămă-ne la stână și când mă 'napoiam, sim-țea întoarcerea și-mi ieșea înainte la un kilometru, scheunând de bucurie și zgremțurându-mă cu labele.

Spun că'n ziua mobilizării, îndată ce-am aflat dela primărie, m'am și pre-gătît de drum.

Am luat într-o traistă schimburi, mân-care pentru trei zile, am sărutat mâna tatei și mamei și nu m'a înduplecat plân-sul mamei ca să mai rămân.

— Mai rămâi, dragu mamei, că doar nu dau turcii.

Și plângea și plângea...

— Nu rămân, că dacă's mai întâiu, capăt o haină mai bună, încălțăminte mai pe-alese...

Dar mama, ca mama, o ținea una și că să mai stau și că Dumnezeu știe dacă mai vin înapoi!...

— Da' lasă-l măi femeie, făcu tata, nu-l mai boci atâta, că doar n'a murit. Și eu am fost în război, în 1916 și iaca n'am murit, ba nici n'am fost rănit, deși am luat parte la nu mai știu minte câte bătălii!...

— Așa iești dumneata, inimă de pia-tră!...

— Inimă de piatră spui tu, dar eu spun alta: dacă are omu zile, scapă din toate.

M'am suit în căruță, dar pe mama n'am vrut s'o luăm, să nu mă mai bo-cească tot drumul. Și când să ieșim pe poartă, iată pe Tărcuș alergând spre casă, cu limba afară și gâfâind. Lucru ista nu se mai întâmplase până acum, să părăsească el stâna în lipsa mea; și-am început să mă minunez. Câinele sărea împrejurul căruței, gemea și parcă avea ochii umezi.

— Dragul tatii, animalele simt ca și noi oamenii, mai ales câinii. Tărcuș a pre-simțit că tu pleci departe, că-l lași sin-gur și-a venit să te vadă, să-și ia dela tine rămas bun.

Am sărit din căruță, i-am luat capul între mâini, i-am sărutat pata albă de pe frunte și l-am ținut strâns, mângâindu-l ca pe-un frate. El mă cuprinse cu labele, strângându-mă, de-i sim-țeam căldura și tremurul.

Dar când să plecăm, Tărcuș sări în căruță, se așeză pe picioarele de 'ndărăt

și 'ntinse cele două labe, rugându-se într'un scâncet dureros.

Să plecăm cu el am socotit că nu se poate. Acolo, în oraș, la regiment, pu-tea să ne facă bucluc. L-am luat cu vorbe bune, să-l dau jos, dar n'a fost chip. M'am răstit la el, am răcnit, dar câinele începu să schiaune de-mi sfâșia inima.

Dacă'm văzut că n'o scot la capăt, m'am dat jos și cu greu l-am scos din căruță. Luându-l de-o ureche, am în-cercat să-l duc în ogradă și de-acolo în casă. Tărcuș însă nu se urnia din loc. Atunci l-am legat c'o curea și, mai mult trăindu-l, am izbutit, cu chiu cu vai, să-l bag în tindă.

Pe când plecam, auzeam din drum cum urlă în casă. Durerea lui mă co-vârșise. Am ieșit din sat fără a mă uita în urmă și fără a scoate o vorbă.

Era o dimineață călduroasă și pe dru-mul dintre holde plutia un miros plă-cut, de câmp. Am mers așa, ca la trei ceasuri, pân'am ajuns în oraș. Aici, în margine, ne-am oprit, pe tapșan, în fața regimentului.

Nu eram singurul care veneam din întâia zi, forfoteau soldații și-ograda re-gimentului tixită.

Tata a deshamat și când să lege calul de leucă bagă de seamă că sub căruță tupilat stă Tărcuș și pândeste.

— Ia'n uită-te, măi băiete, câinele tău!... Cum de nu l-am băgat noi de seamă?

M'am crucit când l-am văzut. Nu știam ce să fac.

— Bine, tată, ai să-l iei înapoi acasă. Și-am intrat în cazarmă. Până 'ntr'un ceas eram îmbrăcat. Când am venit la căruță, Tărcuș era tot sub ea, de pază.

— Iaca, bine că s'a finit după noi, c'avem acum un paznic, făcu tata, arun-cându-i de mâncare dela masa noastră. Numai că, spre seară, când să plece tata, câinele nu se da dus. A 'nceput să fugă dela căruță, să se depărteze și să geamă.

— Să știi că n'ai să scapi de el.

Ne-am chinuit mult până l-am prins și l-am legat de căruță. Tata a plecat și eu tare cu greu m'am despărțit: și de tata și de câine.

Numai c'a doua zi dimineață, toc-mai pe când eram la apel, văd intrând pe poartă pe Tărcuș. Am înlemnit ui-tându-mă la el. Și câinele nu s'a apro-privat, înțelegea că nu-i voie să 'ncurce treaba. Stătu de-oparte, în fața fron-tului, privindu-mă. Când ne-a dat re-paus, Tărcuș sări la mine, mă cuprinse cu labele și cu capul se freca de haina mea militară.

— Ce-i cu câinele acesta? mă 'ntreabă d-l sublocotenent Apostol.

I-am spus toate întâmplările.

— Atunci să-l lași aici la pluton, in-voi d-l comandant. Dacă se ține el așa, morțiș, poate că presimte ceva. Lasă-l, s'avem la pluton un ostaș mai mult.

Tărcuș parcă înțelegea bunătatea ofi-țerului, că se duse lângă el și-i mângăie picioarele.

Când l-am strigat „Tărcuș“, sări cât mine, de-mi ajunse umerii cu labele. Pricepuse că de-acum nu-l mai alun-g și se bucura ca un copil căruia îi aduci o jucărie. De-acum Tărcuș rămăe ostaș, alături de mine.

În câte zile am mai stat la regiment, se obișnuu cu soldații și-l iubeau toți. Dormia în dormitor cu noi. Dimineața ne sculam odată. La apel era prezent.

Mergea, cu frontul, la masă, aștepta să-i dea și lui porția, măcar că fiecare soldat împărția cu el mâncarea și seara, când se suna stingerea, se culca la ușă, ca un credincios slujitor. Și 'ntr'o zi a venit ordinul să plecăm. Noaptea târziu ne-am coborât la Prut. Era in-tuneric beznă și liniște. Plutonul d-lui sublocotenent Apostol avea însărcina-rea să treacă Prutul și s'atace pichetul de grăniceri bolșevic. Într'o tăcere de mormânt, am trecut cu bărcile, și din-colo, pe mal, ne-am tupilat în buruene, să prindem vreo mișcare. Nu s'auzea tipenie. Pe urmă, încet, prin intuneric, ne-am apropiat de pichetul dușman. Și deodată am fost întâmpinați de-o ploie de gloanțe. Ne simțise bolșevicii. Păraiau mitralierele și armele de răsună noap-tea.

Ne-am tupilat și de-acolo, delo pă-mânt, trăgeam și noi într'una. Apoi am început să facem salturi, până am dat năvală și ne-am încăierat. Tărcuș parcă toată viața făcuse războiul, că nu se temea de gloanțe și-l simțeam mereu pe lângă mine. Când vedea că ne tupilăm, se lungea și el la pământ, ferindu-se de primejdii.

Bolșevicii au fost respinși cu pierderi destule și pichetul ocupat. Când s'a po-tolit lupta, câinele nicăieri. L-am strigat și nici un semn. Incepu să mă cu-prindă groaza. Dacă s'a n'ntâplat ceva rău? Am intrat în pichet. Băjbâind prin intuneric, am trecut dintr'o odaie în alta. Mi s'a părut c'aud un zgomet. Repede am aprins un chibrit și-am văzut, lângă perete, un bolșevic trântit (urmăre în pag. 5)

Scrisoare de pe front

Marioară îi scriu carte
De pe zonă de departe.
Vestea să nu te'ntristeze:
Ochii să nu-ți lăcrămăze:
Dumnezeu mi-a ajutat
De-am învins și am scăpat.
Dreapta ce mi-a mai rămas
Va sărubi în Caucaz
Pe dușmanii fără mele,
Roșii făcători de rele.
Nu voi lăsa n'ciodată
Stânga mea nerăzbutată.
Am să sufăr orice chin
Pentru-o „Crucă“ lui Stalin
Pe care-l voi creștina
Închinat cu dreapta mea.
Și acum Marioară,
Te întreb: ce e prin țară?
Ce mai este pe la vatră?
Copilașul... Zice Tată?
Ridică-l de subțiori,
Sărut-l de mîi de ori,
Dragul tatii voinicel
Scumpul tatii soldățel.
Mai sărută-mi și ogorul
Doar așa mi-o trece dorul.
Iar pe tine nevestică
Te rog să nu-ți fie frică.
Chiar și fără brațul stâng
M'înclecelul tot și-l frâng.
Roagă-te lui Dumnezeu
Să mă 'ntorc acas' și cu.
Term'n slova și-ți sărut,
Gura, ochii... ca sub leandru
Al tău soț, sergent Lixandru.

Serg. t. r. AL. F. BOJENESCU

Oameni tăcuți

Am recitat de curând discursul lui Simeon Bărnuțiu. Ceea ce m'a impresionat în primul rând, a fost masivitatea lui, măreția lui de spirit și de demnitate, logica lui justifiară fără pereche.

Așa au fost Ardeleanii de când există: pietroși, tăcuți și hotărâți în faptele lor; închiși în ei înșiși ca într'un munte de demnitate și mândrie națională, suportând atât bucuriile și durerile istoriei.

În dosul aparenței domoale și pașnice, dincolo de această privire aplecată și blândă, se ascundea însă totdeauna o voință nestrămutată de-a învinge soarta și greutățile, fierbea un vulcan care nu-și aștepta decât momentul ca să erupă.

Pe umerii lor aplecați și strânși de necazuri, în spatele lor indoite și umile, ei și-au purtat totdeauna cea mai sbruciumată și cea mai eroică existență istorică.

Asemenea munților și stâncilor singuratici, asemenea întregii naturi care le priveghează viața, acești oameni tăcuți, cântați de poeții mari ai neamului, au rămas totdeauna neclintii în hotărârile și în așteptările lor de mai bine.

Dela țărâna ardeleană, iubitor de pământul și de glia strămoșească, așa cum îl cântă Gheorghe Coșbuc în poeziile sale și cum îl descrie Liviu Rebreanu în romanul său Ion, până la cel mai de frunte bărbat de cultură, sobrietatea și tăcerea, seriozitatea și o neînvinșă conștiință a datoriei implinite, caracterizează acest popor.

Cățile neamului vorbesc de el cu cinste și cu recunoștință, scrierile străinilor care au trecut pe acolo, le evocă cu admirație eroismul și demnitatea sufletească.

Păstrând cu sfințenie datinele și obiceiurile străbune, având un cult al tradiției și al gloriei, pe care n'au putut să-l înăbușe nici cele mai mari vitregii ale istoriei, crezând cu tărie în destinul mareț al neamului românesc de pretutindeni, Ardealul este și astăzi provincia noastră cea mai mândră, locul cel mai drag spre care ne poartă gândul și recunoștința.

Așa cum s'a accentuat în toate ocaziile, când s'a vorbit despre el, în cărțile de istorie, în discursurile marilor noștri bărbați de Stat, cei de altădată ca și cei de acum, el este leagănul de formație al neamului nostru, trecutul și mândria noastră cea mai mare.

Prin satele lui largi și îngrijite, cu casele orânduite de o parte și de alta a drumurilor, sau presărate pe colinele munților, prin pădurile lui umbroase și tainice, prin toată întinderea aceea dragă de podiș și de câmpie bogată, sunt risipite amintiri românești și temeiuri de glorie națională, spre care totdeauna ne vom îndrepta cu iubire și venerație.

Aici au crescut idealurile unei Românii mari și puternice, pe măsura originii sale latine și a eroismului românesc din eternitate, aici s'au plămădit acele mărețe visuri de putere și libertate, de cultură și civilizație, cărora li

se datorește cea mai mare parte din realizările Statului român modern.

Prin lupte și cazne continue, prin scrieri de istorie și de literatură, în care se arată originea latină a neamului și a limbii noastre; prin fapte de curaj și de arme, recunoscute de o lume întreagă, acești oameni tăcuți și retrași, blânzi și serioși, au intrat în istoria și în viața noastră pentru totdeauna.

Eroii naționali ai Ardealului, acei sfinți martiri ai neamului românesc și ai drumului său spre mântuire, un Avram Iancu, un Horia, un Cloșca, un Crișan, un Rațiu, au devenit simboluri de mântuire și jertfă națională, exemple pentru sufletul și istoria românească de totdeauna.

Tăcuți și demni, ca niște împărați, urmași ai marilor tribuni ai Romei de odinioară, cu privirea încruntată și hotărâtă, cu toată fața brăzdată de fluxul interior al unei credințe și al unei voințe nestrămutate, chipurile lor ne umple și acum sufletul de un sentiment de adâncă religiozitate, un fel de venerație tăcută și îndemn la împlinirea datoriei față de destinul și viitorul Patriei.

Ne mustră și ne încurajează, ne aduce aminte că suntem cel mai de seamă popor din acest colț de Europă, că faptele noastre trebuie să fie pe măsura jertfei și amintirii lor.

Oamenii tăcuți ai Ardealului, mândria și demnitatea lor istorică, eroismul lor neîntrecut, sunt încă rezervele unei Românii mari și puternice, o Românie firească și dreaptă.

I. Ș.

Satul meu ardelean

Câte-odată, printre cețuri când mă frământ,
De satul meu ardelean mi se face dor,
De mineri mei simpli și buni. Încă mă dor;

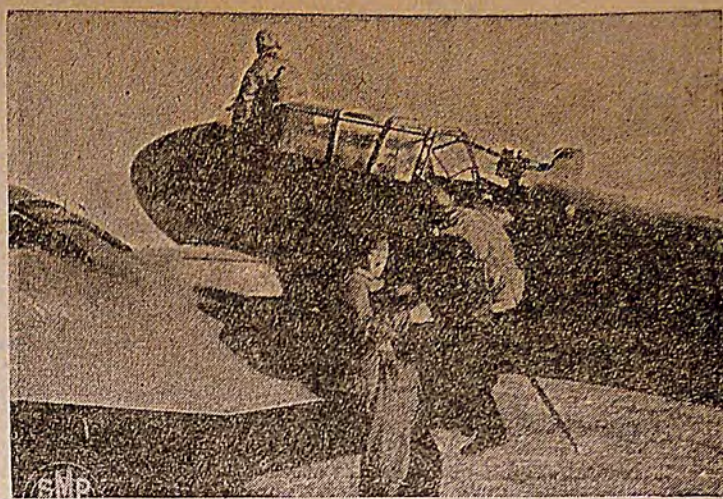
Peregrinările lor negre prin pământ.
Îi văd, pe potecile umbroase trecând,
Ca niște arse făclii, cu lămpile 'n mână.

Peste munții de piatră, neclintii stăpâni,
Spre lumina de sus îi poartă tristul gând.

Înfruntă anotimpurile. Anii grei
Îi încovoie tot mai mult. Ci se tot duc,

Visând același soare. — Eu doar mă usuc,
Săpând în vremea rea, un biet miner, ca ei.

ION ȘINGARIU

Un avion român gata de misiune peste Don

Tărcuș

(urmăre din pag. 4)

jos și deasupra lui, cu dinții înfipti în beregată, căinele îl strângea vărtos.

A fost întâia biruință a lui Tărcuș... Pe urmă, după câteva zile, ne-am retras peste Prut și-am apucat în altă parte.

Începuse ploile și regimentul înota prin noroale, iar noi eram leocărc de apă.

Așa am umblat cinci zile, până iar am ajuns la Prut. Când să trecem podu, pe la Fălcui, s'a năseninat și ieși soarele să sbicească totul.

Aici au fost lupte grele, multe și îndelungate; aici, la Tiganca, aveau bolșevicii mari întărituri și armată câtă frunză și iarbă. Zile și nopți am dat asalturi, până ne-am apropiat de sat. Plutonul nostru s'antâmplat să fie mereu în frunte și să ndure cele mai dese atacuri. După patru zile de luptă, într-o noapte ne-am apropiat de sat, dar n'a fost cu puțință să intrăm înăuntru din pricina unei cazemate de unde bolșevicii aruncau foc de moarte.

— Trebuie să cucerim cazemata asta, ne spuse d-l sublocotenent Apostol, până nu punem mâna pe dânsa nu putem înainta. Care dintre voi vrea să se ducă s'o distrugă?

Sergentul Buruiană Gheorghe ieși înainte.

— Vă rog să mă lăsați pe mine să mă duc.

Și-a alcătuit o grupă, din care am cerut să fac parte. Ne-am umplut sacii cu grenade și-am plecat. Din cazemata veniau gloanțele vifor. Noi nu trăgeam. Am mers ca o sută de metri, în picioare, pe urmă am prins a ne târa. Tărcuș se târa și el pe burtă alături de mine. Poate au trecut două ceasuri până am reușit să ne apropiem de cazemate, când ne-am despărțit în două și-am început să aruncăm merele de oțel. A fost o învâlmășeală cum trebuie să fie în iad. Trăgeau bolșevicii, trăgeam și noi. Suerau gloanțele, în noapte, de-ți lua auzul. Noi aruncam grenadele, sfărâ-mând întâritura bolșevică.

M'am târât până lângă coliba de oțel și-am aruncat chiar înăuntru două grenade, care au huit strașnic, svârbind în aer bucăți și dislocând pereții.

Se cutremura pământul sub mine și viforul gloanțelor văja în jur, ca'n iarnă crivățul. Bolșevicii, câți mai rămăseseră, adăpostiți pe unde-i primeau noaptea, aruncau și ei grenade și trăgeau neîntreput cu armele.

Am vrut să mai fac un pas-doi, dar sârmele ghimpate îmi încurcă picioarele. Căzut între buruieni, am simțit ceva cald și ruind pe pulpa piciorului. Eram rănit. Dau să mă scol, mă ridic într-o mână, dar un afurisit de gonț îmi intră printre coaste. Am căzut sleit de dureri. În învâlmășeala care a fost, Tărcuș se repezise cu camarazii mei la atac, mîntind în sat. După șuerul gloanțelor, cunoșteam că ai noștri sunt departe. Și mă bucuram de biruință.

Noaptea, târziu, lupta s'a potolit. Eu, prins între sârme și rănit în două locuri, gemeam încet și-așteptam, ori moartea, ori o minune ca să scap.

După ce s'a ogoit înaintarea și s'a pus stăpânire pe sat, mi-au spus mai târziu camarazii, Tărcuș se frământa și mă căuta din soldat în soldat, din casă în casă. Și plîngea ca un om. Îl trăgea pe sergentul Buruiană de haine, parcă să-l întrebe: Unde mi-i stăpânul? Dacă a văzut că nu dă peste mine, în sat, a plecat în urmă, pe locul bății.

A venit la cazemata, unde a fost în-căerarea și-a dat peste mine. Cum m'a aflat, a prins să geamă, să mă tragă de haină, să mă împingă cu botul, doar m'oi scula. Pe urmă mi-a lins mâinile, m'a lins pe obraz și dacă a văzut că nu pot să mă scol, a plecat. Când am rămas singur, m'a cuprins o adâncă mahnire. De-acum s'a sfârșit cu mine, gândiam. Voi muri între sârme și m'or găsi, poate, mâine, rece, cu tunica și pantalonii închegați în sânge.

Dar prietenul meu Tărcuș nu m'a lăsat. Văzând că nu mă pot scula, a fugit la pluton, s'a dus la sergentul Buruiană și-a început să urle, să-l tragă de haine și nu l-a lăsat în pace până ce sergentul n'a spus:

— Mă, băieți, să știți că Tărcuș și-a găsit undeva stăpânul. Hai după el.

Și-a plecat sergentul Buruiană cu doi soldați, prin noapte. Căinele mergea înaintea și ei după. M'au găsit mai mult mort.

Și nu mai știu ce s'a ntâmplat cu mine, decât c'a doua zi, spre seară, m'am trezit undeva, într'un spital. Când am deschis ochii și m'am mișcat puțin, îndată, dola picioarele patului se ridică Tărcuș, înalță capul și când mă văzu cu ochii deschiși, prinse a mărai încet, duios, ținându-mă cu ochii lui mari și verzi.

Am scos mâna stângă de sub pătură și l-am mângâiat.

— Tărcuș, ție îți datorez viața. Căinele a întins capul peste pătură și l-a așezat pe pieptul meu. Și cum sta, cu pleoapele închise, lacrimi în șirag îi curgeau pe obraz...

Cpt. rez. D. IOV

Rugă

Fă-mă, Doamne, svon de clopot,
Fă-mă rău ce curge 'n ropot,
Fă-mă iureș, fă-mă val,
Fă-mă cântec de caval.

Fă-mă, Doamne, toamna, moină,
Fă-mă o molcomă doină,
Fă-mă cântec de caval,
Să privesc peste Ardeal.

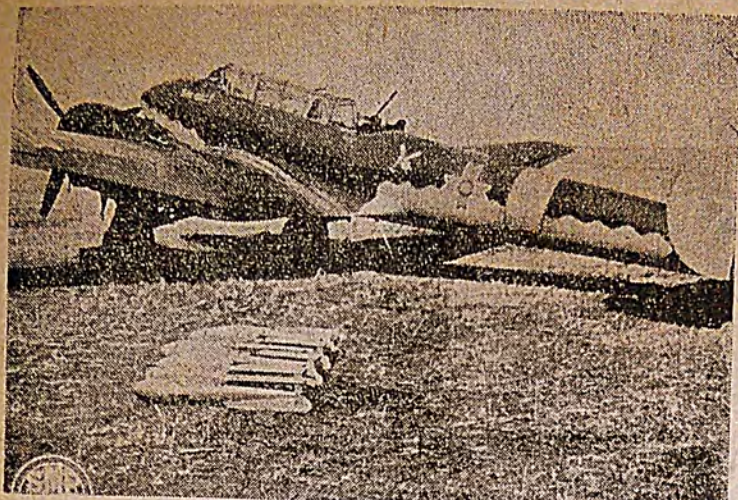
Doamne, pentru țara mea,
Fă-mă luminoasă stea,
Fă-mă, Doamne, vânt pe sus,
Vânt năvalnic spre apus...

DRAGOMIR NICHIFOR

Într-o clipă de răgaz un ostaș român scrie o carte către cel dragi

Pe un teren de lucru al aviației române de luptă

Vânătorii români în Caucaz

Pe câmpul de luptă al unei divizii române de vânători de munte, sbârâie telefonul. Ofițerul aduce raportul dela batalion: „Dușmanul s'a instalat încă de dimineață, dela ora 4, în zori de zi, în poziție de apărare peste fluviu și a construit un pod la malul de Vest. Trebuie să ne recâștigăm propria siguranță”.

Raportul merge repede spre general. Divizionul și-a ocupat sectorul pe râul B., un afluent al fluviului Terek.

Pârâiașul de munte, care isvorăște din Elbrus, formează aci linia de frontieră între regiunea deluroasă a Caucazului de Nord, care este ocupată de trupele aliate, ca și munții Caucaz, unde bolșevicii mai stăpânesc încă.

Vânătorii de munte români au primit anevoioasă dar importantă misiune strategică, ca să atragă la sine, prin puterile lor, masele dușmane, pentru ca unitățile blindate germane să deschidă focul în direcția răsăritului, spre izvoarele importante.

În timp ce generalul citea încă raportul, batalionul trimise deja cea de a doua înștiințare: „De asemenea, contact al inamicului în punctul B., din răsărit, în timpul nopții, cu capul de pod”.

Acuma poziția este clară. Inamicul vrea să distrugă poziția românilor în punctul B. Odată reușit acest lucru, atunci i-ar sta în spate blindatele de șoc, departe în răsărit, și ar amenința orice acțiune ce ar trebui condusă mai departe împotriva ținutului de petrol. Aceasta fiind aproape hotărât, fiindcă din punctul B. duce o stradă asfaltată în două fronturi, una dintre scurtele străzi pe care stăpânitorii bolșevici le-au construit înainte în apropierea pietrosului Eurort din munții Caucazului de Nord, în mijlocul groazniciei șosele de legătură, construită complet, fără chibzuință și fără un scop practic.

Unde altădată comisarii politici cu însoțitorii lor, călătoreau în mașinile lor luxoase, acum trebuia să cadă acțiunea de șoc bolșevică în spatele blindatelor germane.

Atunci strada juca un însemnat rol ca și în campania de acum. Generalul

își dă seama de primejdie. Brigada sa a dat dovada deja în anul trecut, în manevra ce a făcut străbătând Ucraina, de camaraderie credincioasă, în cadrul misiunii germane „Eki” și „Mihai Vi-teazul” pe haina sa militară, o probează deajuns.

Comandantul batalionului a dat repede instrucțiuni spre punctul B. Ambele capete de pod dela punctul B. trebuie luate cu asalt, chiar în cursul zilei de azi, prin acțiune de șoc, în cazul când spre inserat bolșevicii, prin forțe puternice, ar creia cu acestea o situație critică.

Comandantul batalionului nu așteaptă pentru contra ofensivă vreun ajutor dela batalioanele vecine, ale căror poziții nu puteau fi descoperite. Pentru aceasta îi sta la dispoziție, ca armă cea mai importantă, o baterie a noii arme speciale germane, spaima bolșevicilor.

Cu aceasta vor asigura ajutoarele germane pe soldații români care trebuie să pătrundă în rândurile trupelor de asalt bolșevice.

La marginea de Vest a punctului B., trupele de șoc bolșevice au pătruns dis-de-dimineață într-o formație izolată, bine instalată și atacând de aci cu focuri de armă pozițiile românești.

O ofensivă a infanteriei împotriva acestui serios punct de sprijin, care este capul de pod, întărit de acolo, ar obliga la mari pierderi. Atunci, aruncătoarele de ceață intrară în acțiune. Incepură să vuiască, pătrunzând în poziții până când bolșevicii puteau să facă pregătirile necesare spre a se pune în siguranță, ciocnind 12 salve — rația obișnuită — astfel cum afirmară tunurile, dela aruncătoare și până jos la punctele de sprijin.

Urlând și fluierând prin țevă, proiectilele descrieră în mod vizibil, pe cer, drumul lor înflăcărat, spre a se destinde până spre ținta propusă. Nouri groși isbiră în grupul izolat. Focul dură numai câteva minute. Acțiunea însă fu zadărnicită. Vânătorii de munte români, care se sprijineau pe grenade și mitraliere, își îndreptară atacul împotriva punctului de sprijin, găsiră sub o grămadă de ruine, resturile în dezordine ale dușmanului care mai opuseră numai slabe împotriviri.

Cu neînsemnate pierderi — doi morți și cinci răniți — românii au luat cu asalt poziția.

Olovicii supraviețuitori au fost luați prizonieri, foarte puțini dintre ei putând să se salveze dincolo de apă. Bolșevicii au încheiat tentativa de ofensivă în acel loc cu pierderi sângeroase.

Soarele s'a lăsat mult în jos. Cel de al doilea cap de pod trebuia însă de asemenea cucerit până la apusul soarelui.

Aici veniră bolșevicii călare prin apă. Partizani, locuitori ai unei mahalale din B., care aveau să fie împinși îndărăt, călcaseră posturile române prin surprindere. Astfel putură atacatorii să vină neobservați.

Un post german de artilerie, ascuns,

se așeză de îndată în spatele său, pe locul unei porumbiște.

Vânătorii români, o mică trupă germană a unui post de observație de artilerie, orândui pionieri, care, întâmplător erau prin apropiere, și o mână de observatori ai garnizoanei, — se aruncară asupra trupe bolșevice de șoc și împiedecă primejdia, adică năvălirea Roșilor în spatele pozițiilor românești.

În timp ce soldații români și germani luptau umăr la umăr, ei preîntâmpinară primejdia.

Un locotenent german de pionieri alergă cu o grupă de luptă spre formația de atac dușmană și aruncă pe inamic îndărăt. Acest brav ofițer ce mergea în fruntea trupe de șoc româno-germane, căzu departe între linii, în focul năpraznic al atacatorilor, veniți prin surprindere, dar al căror atac a fost oprit, iar locotenentul german, pentru moment, a salvat poziția cu prețu vieții sale.

Întărituri, țin pe Roșii mai departe în sah, până când sosește ora atacului.

Acum se apropie iarși aruncătoarele de flăcări. Și iar trec trupele lor de atac peste linia, încât vânătorii își apleacă capetele fără voie în adăposturile lor.

Dar în timp ce văd loviturile căzând în partea cealaltă, știu că: unde lovesc nouile „știuca pe picioare” germane (astfel cum au fost botezate în limbajul soldăresc), acolo nu mai crește iarba pentru bolșevici!

Iar vânătorii de munte aleargă din ascunzătorile lor în partea unde se află pionierii germani și aceștia din nou asaltează cu furie ca să-l scoată de pe câmp, prin lovituri împotriva inamicului, pe comandantul companiei, mort în țara nimănui.

În timp ce infanteriștii înaintau în goană, răsună acum glăul metalic al grelelor mașini de război, care se opresc pe liniile inamice, în amurgul cu ultimele

țâgnituri de lumină ce apun, se estompează din scurtele pocnete aruncătoare de grenade, grele și ușoare. Căci, se amestecă însă în concertul sunetului înăbușit al M. G. S.-urilor bolșevice și al aruncătoarelor de grenade, care este luată în parte sub focul infanteriei de șoc de pe celălalt mal al fluviului.

Acuma, armele automate latră de aci înainte între ele cu un șgomot viu. „Ei fug, ei fug”. Dela început infanteria este rechemată; pe poziția sa de luptă se observă căpitanul, prin telefon merge raportul spre comandantul batalionului: „Ei fug”.

Iar în jos, spre șanțurile fluviului unde fug bolșevicii, se avântă infanteria, în timp ce seara se lasă și un văl întunecat se așterne peste această întâmplare.

Atunci, orice acțiune rămâne pe loc o clipă. Totuși, trebuie o nouă rezistență? Nu, o rachetă luminoasă se înalță de acum în sus: Focul a încetat. Grele M. G. S. și armele automate au închis calea asaltului furtunos al infanteriei. Acuma ei trimit focurile pe malurile fluviului, unde — în negura nopții — caută să se salveze resturile dușmanului zdrobit.

Când primele stele apar pe cer, generalul primește la cartierul său raportul următor: „Nu se mai află niciun picior de inamic înarmat pe partea aceasta a fluviului. Primejdia a fost înlăturată.”

Depozițiile prizonierilor confirmă că bolșevicii așezaseră în acest sector trupe de elită, ca să silească trecerea peste fluviu, în punctul B. Dar au fost repede împărțiți în două grupuri prin care soldații sovietici prin comisarilor lor aveau să se instaleze acolo, — când toate regimentele aflate instalate acolo au fost deja sfărâmate, prin grele infrângeri, așa cum au susținut prizonierii.

WALTER MAY

Sublocotenentul erou Pop Remus

Sublocotenentul Pop Remus a fost prezent la chemarea Patriei. Plecat pe front cu un regiment de infanterie, se înrolează într'un batalion de asalt, cu care ia parte la nenumărate atacuri.

Rănit la Tâtarca, în urma unei crâncene lupte dată la baionetă, este distins cu Ordinul „Coroana României” și trimis în țară la un spital.

Aici, nu-și uită camarazii și nici ostașii cu care au dus aceeași viață. Le scrie zilnic. În toate scrisorile își arată dorința arzătoare de a se întoarce pe front. Această clipă a revederii nu a întârziat. Într'una din dimineațele sinistre de vară, Pop Remus s'a reîntors. Ochii lui albaștri ca cerul, strălucneau de bucurie, de voieșie.

Au trecut zile, au trecut nopți. Dorurile lui Pop Remus colindau pe meleaguri îndepărtate, când, în seara zilei de 1 Septembrie, o companie debarcă, prin surprindere în insula Kossa Tusla din strâmtoarea Cheri. Ordinul era: ocuparea insulei, care prin poziția ei constituia cheia strătorii.

Capul de pod este făcut. Inamicul reacționează atât de viguros, încât, compania abia mai poate face față și cere întăriri. Sunt desemnați pentru apărare sublocotenentul Pop Remus și Vasile Gheorghe, cu plutoanele lor. Vessellie și încordare. Pregătire. Inspectia armăturii.

După amiază cerul se acoperă de nori groși. Vântul se stărnește. Marea urlă, ridicând talazuri năpraznice. Amurgul vine din ce în ce. Două reflectoare rușești brăzdează în lungi fâșii luminoase tuninginea nopții.

Plutoanele sunt imbarcate. Pornesc... Prinși între două focuri, bolșevicii sunt desorientați. Sublocotenentul Vasile atacă frontal și reușește să despresoare postul de comandă al companiei și plutonul care era înleștat pe loc. Cade însă rănit de glonț.

Sublocotenentul Pop Remus atacă spre stânga și prin lupte corp la corp reușește să curețe în scurt timp o fașie de teren de aproape 2 kilometri. Ostașii în frunte cu el, trec pânza de gloanțe în care sunt încadrați din cazemate

și casele de pe insulă. Inamicul se apără cu îndârjire.

Sergenții Drăgan și Micu. asaltează cu grenadele cea mai apropiată rezistență bolșevică. Rezistențele cad una după alta.

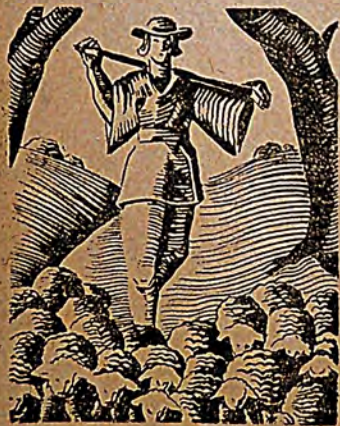
Sublocotenentul Pop Remus. înșfacă o pușcă mitralieră și se avântă înainte, trăgând încărcător după încărcător. Grenadierii îl urmează.

Inspăimântați de această năvală îndrăznească, bolșevicii fug desorientați, retrăgându-se sub mal și căutând scăparea în bărci. Nădejde deșartă, căci sunt urmăriți în deaproape. Unul din ei aruncă dintr'o barcă o grenadă. Pe urmă a doua. Explozia îl lovește pe Pop Remus. Un strigăt: „Înainte”, și apoi cade. Pușca mitralieră îi fumează încă în mână.

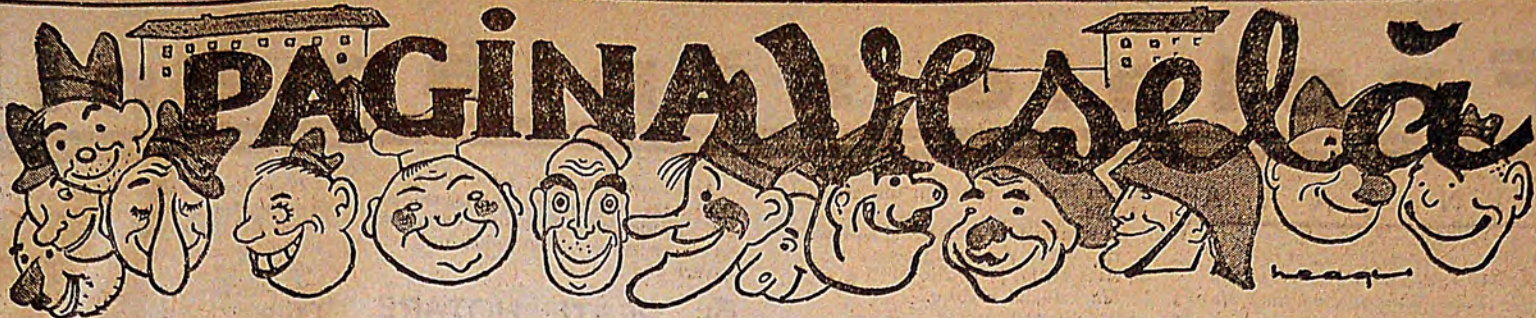
O dimineață frumoasă de toamnă. În văzduh s'a așternut o liniște adâncă. Nu se aude decât fâșăitul apei. În fund, spre mare, câțiva norișori plutește în unduiri ușoare. În dreapta, verdele proaspăt ca de primăvară a revenit la viață. Insula Kossa Tusla este complet curățită.

Mai târziu, când liniștea va reveni din nou în sufletele noastre, când ne vom relua ocupațiile, sublocot. Pop Remus ne va reapare mereu în minte, cu zâmbetul pe buze, după cum senin și zâmbitor îi era sufletul.

Soldat t. r. POSTOLACHE NICOLAE

Capitulează Staline

Gospodin' Stalin, Tătucă,
— (Iată eu îți zic cum vrei)
Nu vezi, nu, că ești pe ducă?
Apoi, atunci ce mai vrei?
Tragi nădejde de-ajutoare?
Nu te uita la „tovarăși” tui,
Că nu mai pot de picioare,
Tot fugând „nazal”, pe vâi?
Fratele „Rus-Svell” te duce
Și tu, te încrezi în el;
Iar „Ciurică” și mai dulce
Îți oferă... zahărel...
Frumoșii tui „tovarăși” săracii,
— (Cred că le-ai dat bocanci tari) —
Fug, Tătucă, de-i iau dracii,
Uitând chiar de comisori...
Când văd trupelo „Ariste”
Că dau năvală spre ei.
Și tu la zici să reziste...
Da, noi i-admirăm, e hei.
Cum fi-au înțeles ei gândul:
Nici unul, nimic nu nădăruge,
Execut „haros” ordinul
Să reziste, dar... la fugă...
Tu ai să intri la apă
Staline, de nu m'ascuți;
Și nici „ciortii” nu te scapă,
Chiar de crezi că sunteți mulți.
De aceea îți dau un sfat
Că o să-ți prindă bine
Să nu zici că nu ți-am dat:
Capitulează, Staline!

Ghicitori

La minte cald,
La mână rece,
Îmi schimb mereu stăpânii
Și n'am odihnă
Nici în mormânt.

(Banul).

Albă ca și creta
Moale ca lână,
Ușoară ca până,
Piero ca spuma.

(Zăpada).

Am două surioare:
Una, așteaptă vara
Să se odihnească
Și cealaltă iarna.

(Sania și căruța).

Pe drum, drept și înălțat
Trece-un șarpe înfocat;
La șes fugă nebunește
Iar la deal cam găfărește?

(Trenul).

Epistoliile fruntașului Neață

Dăundeva după Munte
Maritica Neichiu Draga
Dacă pe pînă mata dă unde îți porci To acu
tare teai cruci. Dă rus la tot claritio
nu dăntun pom cum ai vede mata că
țiam mai porci io dăntun paleam când eram
observator ci taman după o creastă la Munte cu zăpada
pînă la genunchi — paici pînă muntii caucazului
Pala noi pînă pînă nu este Munte — dă vâzusi
mata ce greu e pa pînă deale ala dăntun Pădularan
e atunci îți în chipul cât trebură pa gâfă ca pa
te cătări ca o veritabilă pînă (1) Munte. Alfi revestio
draga că nu numai că ne — cătăraram da io
singur — fără pa majute — vreunul numai cu
tarnăcopu mă pînă în cel mai înalt vârf — dă era
pămîi pînă dăntun cap bereta cu un plisă cât un
belesug — un vulturăi cât un curcan.
Si acolo în vârf unde crește
numa floarea Reginei dăntun
iti lua — dăntun pînă si matale una pa țip pînă
In coc la hora eu înfipsei cu marna mea
drapelul nostru — sfânt —
cel matale don Fruntaș
Neață

Glume

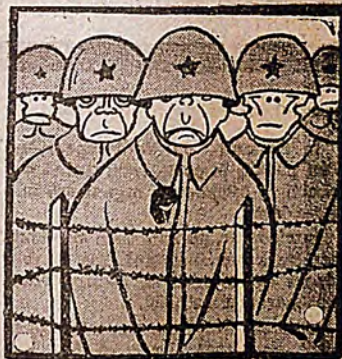
Slujnica

— Sîru'măna, conită, să-mi dai
leafa cu plăc.
— De ce Maritico, și s'a urit cu noi?
— Ba nu, conită.
— Atunci de ce vrei să ne pără-
sești?
— Bărbatu-meu... cică să nu mai
stau.
— E gelos?
— De unde, conită... Nu mai vrea să
stau la dy. fiindcă boierul s'a lăsat de
fumat!

Doi mincinoși

— De când nu te-am văzut!... Ce
mai faci?
— Bine; sunt secretar la un avocat.
— Are procese?
— Mai întreb! toată ziua scriu... ea
și alți șase.
— Sunteți șapte secretari?!
— Unu și unu, harnici nu glumă!
Numai cu hărtia albă, de scris, patro-
nul nostru cheltuiește aproape cinci mii
lei pe lună.
— Nu mai spune!
— Așa-i că e de neerezut?
— Măi, dar să vezi la noi!
— Și tu ești la un avocat?
— Și încă ce avocat! Patronul vo-
stru pe lângă al nostru e ca oul de vra-
bie pe lângă un elefant; cheltuiește co-
losal!
— Ce vorbești?
— Numai cerneala întrebîntată de
noi să punem punctul pe I, îl costă
peste zece mii lunar.

Neață camuflat

— Ne-a prins Neață și acum a dispă-
rut. Pe unde o fi?

Strigături

Că te'mbraci doar în mîlășă,
Și tu n'ai făind'n casă.
Haină porți de catifea:
Și apî n'ai din ce bea!

Lelișoară albenească
Și cu botul ca de rață,
Ce te ții așa mărească?
Că și dragul tău i-albui,
Ca și gura hornului;
Dar așa măreț el nu-i!

Zicători și proverbe

Înțeleptul fîgăduiește, nebunul trage
nădejde.

Rău ou rău, dar mai rău fără rău.

Picătura, deși e mică, totuși găurește
piatra.

Dumnezeu când te ajută, plumbul ți
se face plută.

Pășaniile fruntașului Neață

de Neagu Rădulescu

— Unde ești Maritico să mă vezi cu
beretă și vîntor, călare de Munții
Caucazului!

— Încet, încet, nu mă trageți prea
tare că amețesc!

— Uite așa. Pe cea mai înaltă creastă,
acolo unde crește doar floarea Reginei,
să înfig drapelul nostru!

— Și ca să se știe că p'aici a trecut
Neață, mi-am făcut și un om de zăpadă
cu chipul meu.

Faptele săptămânii

DIN ȚARĂ

LA TELEGRAMA Cavalerilor Ordinului „Mihai Viteazul”, adresată Majestății Sale Regelui, cu prilejul zilei de 8 Noembrie, s'a primit următorul răspuns:

„Mulțumesc din toată inima Cavalerilor Ordinului „Mihai Viteazul” pentru sentimentele de devotament și bunele urări exprimate.

MIHAI R.”

LA REGIMENTUL DE GARDĂ CĂLĂRE din Capitală a avut loc Duminică trecută, în cadrul unei solemnități, pomenirea ostașilor eroi ai regimentului căzuți pentru Patrie.

La slujba religioasă au luat parte pe lângă numeroși ofițeri superiori și o delegație de ofițeri germani.

ÎN MONITORUL OFICIAL Nr. 269 din 16 Noembrie 1942 a apărut un decret-lege prin care se suspendă judecarea și executarea pedepselor date împotriva unor infractori care fac parte din elementele armatei.

SUBSECRETARIATUL DE STAT al Aprovizionării comunică: În urma unor măsuri luate de minister față de brutării și măcinători, cu începere din ziua de 19 Noembrie a. c. se va distribui în Capitală pâine de bună calitate și uniform fabricată.

DIRECȚIUNEA GENERALĂ C. F. R., a dispus ca în afară de vagoane și compartimente rezervate pentru militari, cu ordine speciale, se vor reține pentru aceștia la toate trenurile de persoane vagoane clasa III.

Aceste vagoane vor fi prevăzute cu plăci metalice, având inscripția „Rezervat pentru militari, invalizi și răniți”.

La fiecare vagon destinat militarilor se va rezerva câte un compartiment

Ascultați la radio între orele 12,50—13,50 „Ora ostasului” (Lunea, Miercurea și Sâmbăta), „Ora italo-română” (Marțea) și „Ora ostășească româno-germană” (Vineria).

pentru invalizi și răniți din actualul război.

La trenurile de persoane și accelerate se va rezerva și câte un compartiment de clasa II, tot pentru invalizi și răniți din actualul război.

CONTINUÂND VIZITELE la spitalele de răniți ai războiului nostru sfânt, Majestatea Sa Regina Elena a vizitat Luni spitalul ortopedic Z. I. 327.

Împreună cu suita, Majestatea Sa Regina Mamă Elena a vizitat atelierile de proteze, de sudaj, tâmplăria, sala de forme, etc.

Majestatea Sa Regina-Mamă Elena a trecut după aceea în noul pavilion al spitalului, unde a vizitat răniții. Cu răbdare, bunăvoință și înțelegere, Majestatea Sa a stat de vorbă cu fiecare ostaș rănit, interesându-se amănunțit de starea lui. Totuși, Majestatea Sa le-a împărțit pachete cu diferite daruri.

Foarte emoționați de grija ocrotitoare a Majestății Sale, ostașii au mulțumit călduros la plecare, pentru atenția și darurile primite.

D. DR. BERNHARD RUST, ministrul culturii Reichului, care de câteva zile este oaspetele Capitalei, a vizitat Bucovina.

Însoțit de d-l guvernator al Bucovinei, d-l ministru Rust a plecat spre Sucevița, unde, în com. Marginea, a vizitat biserica Sucevița. Aicea, ministrul culturii Reichului a fost plăcut impresionat de sănătatea și robustețea flăcăilor noștri.

ÎN CADRUL programului de refacere agricolă, întocmit de Maresalul Antonescu, și înfăptuit cu grije de toate organele cu cădere, o deosebită atenție a fost acordată chestiunii atât de însemnate a înșămânțării.

Toți cei legați de brazdă și de plug, vor putea lua cunoștință cu adâncă și legitimă mulțumire de faptul că Ministerul Agriculturii și Domeniilor a fost autorizat prin decret-lege, să contracteze la orice instituție de credit de Stat un împrumut de 500 milioane lei, pe termen de un an, cu garanția Ministerului de Finanțe.

Acel împrumut va fi folosit de către Ministerul Agriculturii și Domeniilor, pentru procurarea de semințe de tot felul, în vederea înșămânțării din primăvara anului 1943.

DE PESTE HOTARE

ZIARUL finlandez „Hufvudstadsbladet” publică un al treilea articol despre România, intitulat: „Cuvântul de ordine în România este: înainte” și semnat de d-l Thesloef.

După ce descrie cu multă căldură impresiile sale din recenta călătorie făcută în România, d-l Thesloef subliniază efortul pe care îl face Maresalul Antonescu pentru redresarea țării, caracterizând pe Conducătorul Statului ca cea mai puternică personalitate și mintea cea mai luminată, omul de Stat autoritar, care nu impune autoritatea prin forță și dela care poporul român așteaptă pacea, libertatea și prosperitatea.

Redând impresiile sale culese din conversațiile avute asupra Transilvaniei, zăristul finlandez serie între altele:

Transilvania are o importanță capitală pentru România, mai ales prin faptul că de doi ani un milion și jumătate de români au căzut sub dominația maghiară. Iată rana care sângerează înima națiunii române, rană care nu este de loc vindecată. De aceea, în ziua când războiul contra Rusiei Sovietice se va termina victorios și va veni biruința, cu siguranță că atunci această situație va trebui să fie revizuită.

Această problemă constituie partea a doua a politicii românești. Cei un milion și jumătate de români vor trebui să fie redați prin orice mijloc patriei lor străbună.

Problema Transilvaniei, adăugă d-l Thesloef, este chestiune de inimă pentru fiecare român. Carpații și Transilvania au fost de secole căminul poporului român, în vreme când țara era invadată de barbari. În cele mai grele timpuri Transilvania a constituit izvorul de putere pentru existența țării românești.

Presa românească este foarte moderată și din partea noastră, spune în încheiere ziarul finlandez, găsim că nu este momentul de a discuta această chestiune delicată. Sperăm însă că ea va fi rezolvată până la urmă pe calea pacifică.

D. DR. GOEBBELS, ministrul propagandei Reichului, a sosit Marți dimineața la Duisburg, unde a fost informat despre pagubele provocate de atacurile aeriene engleze.

În după amiaza zilei de Marți, d-l dr. Goebbels a ținut o cuvântare.

În introducerea, ministrul propagandei Reichului, a declarat că, cu prilejul vizitei sale la Duisburg a putut constata, încăodată, atitudinea demnă a populației din provinciile occidentale ale Germaniei. A fost ridicat aici în Vest un bastion moral, de către spiritul combativ german împotriva teroarei desăvârșite de beliciei engleze.

Situația generală — a declarat d-l dr. Goebbels — a fost schimbată în această vară într-o mare măsură prin victoriile istorice ale armatei germane. Socotelile făcute de inamic în iarna trecută au fost desmințite de fapte într-un mod care a făcut să înghețe sufletul la gura inamicilor noștri. Ofensiva din acest an și-a atins aproape toate obiectivele.

Victoria finală germană nu este decât o chestiune de timp, a continuat d-l dr. Goebbels. Națiunea germană este hotărâtă să-și concentreze toate forțele pentru a da inamicilor săi lovitura decisivă. Departe de orice înșelătoare iluzii, națiunea germană consideră situația cu un sănătos optimism. Germania nu luptă pentru teoreme fără viață. Ea poartă un război popular pentru interesele materiale și ideale ale națiunii germane, ale aliaților ei și ale întregii Europe.

ZIARUL „Dagsposten” anunță din Ankara că comandantul escadrei franceze din Alexandria, amiralul Godefroy, a fost arestat de către autoritățile britanice, după ce Sâmbătă dăduse ordin ofițerilor și marinarilor de pe vasele franceze de a nu părăsi bordul.

Din partea englezilor se motivează luarea acestei măsuri pe faptul că amiralul Godefroy a refuzat să predea marinei britanice escadra franceză.

Evenimente din război

Frontul antiholșevic din Răsărit

În Sectorul de Nord operațiunile s'au potolit, în parte, intervenind o perioadă de așteptare și organizare în vederea iernii.

Intr'adevăr, gerurile mari au făcut să înghețe cursurile de apă, așa că se așteaptă ca sovieticii să înceapă atacuri mai mari sau mai mici.

Comandamentul german este însă pregătit. Se atrage atenția că dela Voronej până la Leningrad, frontul este aproape același ca în anul trecut. Terenul a fost amenajat, așa că rușii vor avea o seamă de surprize în ofensiva lor.

Nu mai în sectorul sudic trupele germane și române atacă în trei direcții: Caspică, Marea Neagră și Sud peste Elbruz. Cantitatea de zăpadă stângheră înșă, mișcările masive. Luptele sunt încă în curs, dar se arată de pe acum semnele unei noi victorii a trupelor germane și aliate.

Aviația română intervine cu succes în luptele de apărare ale trupelor române dintre Don și Volga, mai ales în regiunea Klekca.

Frontul din Africa de Nord

În Africa-de-Nord, forțele maresalului Rommel se găsesc acum între Derna și Benghazi. Retragerea metodică a formațiunilor germano-italiene surprinde mereu înaintarea britanică, deoarece de multe ori contactul este rupt chiar cu arrierăzările armatelor Axei.

În cercurile militare germane nu se precizează unde este linia defensivă stabilită mai dinainte de maresalul Rommel, dar se lasă a se înțelege că, odată depășită trecătoarea Halfaya, forțele Axei nu se mai pot opri decât la El Agheila, unde a fost punctul de oprire al înaintării britanice și în campania trecută.

Nu se fac însă afirmații dinainte, ci se lasă a se înțelege că nu este exclus ca maresalul Rommel să vină să întărească trupele debarcate de Axă în Tunisia.

La Berlin se exprimă părerea că în orice caz, ofensiva armatei a opta britanice a dat greș. Tinta acestei armate era să distrugă armata lui Rommel — așa cum s'a declarat chiar în parlamentul londonez. Dar acest fapt este acum

cu neputință, deoarece forțele britanice nu mai pot depăși forțele Axei.

Britanicii au acum de luptat cu grave probleme de transport pentru aprovizionare, probleme care vor deveni din ce în ce mai grele, cu cât crește depărțarea de Egipt.

Atenția tuturor este astăzi îndreptată asupra Tunisiei.

Înclineala cu care americanii au atacat această regiune a dat prilej forțelor Axei să se instaleze aici. Până acum situația nu este clară. Se dau lupte între forțele americane comandate de generalul Eisenhower, forțele britanice comandate de generalul Anderson și pe de altă parte, trupele germano-italiene; debarcate recent, comandate de generalul Wöhning.

De asemenea, ultimele știri arată că importanța fortăreață Bizerta a fost ocupată de trupele germano-italiene.

Prin debarcarea la Bizerta, puterile Axei și-au format un important cap de pod în Marea Mediterană. Acțiunile puterilor Axei de distrugere a convoaielor inamice din Marea Mediterană se

puteau sprijini până acum numai pe punctele lor din Sicilia și mica insulă stâncoasă Pantelleria dintre Sicilia și Africa, englezii putând totuși să-și îndrepte vasele în apropierea coastei tunisiene prin canalul dela Sicilia. Acum însă acest drum prin ocuparea Tunisului și Bizerta de către trupele germane și italiene a devenit cu mult mai plin de primejdii.

Puterile Axei au în Bizerta un important punct strategic de plecare pentru luptele viitoare din Marea Mediterană.

Din punct de vedere strategic, dacă germano-italienii au pierdut Egiptul și Cirenaica, ocupând însă Tunisia, ei au făcut un schimb avantajos. Rămâne de urmărit numai desfășurarea situației din Tunisia și a celeia din Cirenaica, unde Rommel continuă retragerea spre Vest. Planul anglo-american este să strângă în celele armatele Axei din Africa.

Până acum situația nu este limpede, Rommel n'a dat bătălia cea mare, iar în Tunis ciocnirile sunt încă la început. Zilele ce urmează vor aduce probabil o clarificare a situației.

